

یادداشت

پاسخ «تیم ب» به کارزار ظریف

سیدمحمدهادی موسوی

● دولت آمریکا، محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، را در لیست افراد تحت تحریم آن کشور (SDN List) قرار داد. چند هفته قبل نیز زرمه این اقدام شنیده شد، اما رسانه‌ها گزارش دادند مقامات دولت آمریکا به دلیل تبعات دیپلماتیک، از این کار منصرف شده‌اند؛ حال باید دید چه اتفاقی افتاد که مجدداً دولت آمریکا دست به این اقدام زد. آخرین سفر ظریف به آمریکا و توفان رسانه‌ای که علیه حاکمیت این کشور به راه انداخت، می‌تواند یکی از عوامل به‌قطعیت‌رسیدن آمریکا قلمداد شود. فعالیت‌های ظریف در آمریکا به حدی برای حاکمان این کشور گران تمام شد که در یک اقدام انفعالی وزیر خارجه آمریکا درخواست گفت‌وگو با رسانه‌های داخلی و به زعم خود افشاجاری درخصوص حاکمیت ایران را ارائه داد. در حقیقت، تحریم ظریف، پاسخ «تیم ب» به کارزار ظریف علیه فعالیت‌های مخرب این تیم است. جان بولتون و مایک پمپئو اصلی‌ترین حامیان این تحریم بودند، به‌نحوی‌که پس از اعلام خبر تحریم ظریف، جان بولتون سریعاً به آن عکس‌العمل نشان داد. عامل دیگری می‌تواند بی‌اعتبارکردن ظریف به‌عنوان وزیر خارجه ایران باشد. در آخرین حضور ظریف در آمریکا، مقامات این دولت او را صاحب اختیار برای مذاکره ندانسته و درخواست مذاکره با مقامات بالاتر را کردند. شاید برخی اقدامات و تخریب‌های داخلی علیه وزیر خارجه ایران و تلاش برای نشان‌دادن مقبوض‌الیدی او، آمریکایی‌ها را به این امر راضی‌تر کرده، اما با تحریم ظریف، عملاً راه مذاکره دولت ایران با دولت آمریکا بسته خواهد شد. شاید مقامات آمریکا، راضی به مذاکرات با نمایندگان نظام، به‌جای نمایندگان دولت باشند. تحریم ظریف، هم تبعات سیستماتیک دارد و هم غیرسیستماتیک. تبعات سیستماتیک تحریم ظریف، محدودیت ورود به آمریکا، توقیف اموال و منع دادوستد شرکت‌های آمریکایی با اوست، به‌جز محدودیت ورود ظریف به آمریکا بقیه موارد چندان حائز اهمیت نیست. دولت آمریکا می‌تواند بر اساس تشخیص وزارت خارجه، محدودیت ورود به آمریکا را برای او تعلیق کند که احتمالاً از این پس صرفاً در اجلاس عمومی سازمان ملل این اتفاق خواهد افتاد و در بقیه موارد به ظریف اجازه به‌چالش‌کشیدن سیاست‌های آمریکا از داخل این کشور داده نمی‌شود. اما ممکن است تبعات غیرسیستماتیک تحریم ظریف فراتر از این باشد.

ایسنا: رئیس‌جمهور عصر پنجشنبه در جلسه شورای اداری استان آذربایجان شرقی با بیان اینکه مصاف سختی را پیش‌رو داریم، اما حتما از این مصاف پیروز خارج خواهیم شد، گفت: «بدون تردید با روحیه وحدت، همدلی و ایستادگی می‌توانیم مشکلات را پشت سر گذاشته و در مسیر توسعه و پیشرفت روزافزون و رفاه بیشتر مردم، گام برداریم». حسن روحانی با اشاره به آغاز روند مذاکرات هسته‌ای کشورمان، عنوان کرد: «در مرحله اول آغاز مذاکره درباره مسائل هسته‌ای و در یک

شرق: کارزار فشار حداکثری آمریکا به مرحله تحریم دیپلمات ارشد ایران هم رسید. وزارت خزانه‌داری آمریکا، اولین ساعات روز پنجشنبه در بیانیه‌ای اعلام کرد محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، بر اساس فرمان اجرایی ۱۳۸۷۶ تحریم می‌شود. استیون منوچین، وزیر خزانه‌داری آمریکا، گفت ایالات متحده از طریق تحریم ظریف، پیام واضحی را برای حکومت ایران می‌فرستد مبنی بر اینکه رفتارهای اخیر این حکومت کاملاً غیر قابل قبول است.

به گزارش رویترز، یک مقام ارشد دولت آمریکا دراین‌باره تصریح کرد: «ایالات متحده محمدجواد ظریف را به‌عنوان طرف اصلی در مذاکرات احتمالی هسته‌ای نمی‌داند و تمایل داریم با کسی در تماس باشیم که نقشی تعیین‌کننده در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌ها دارد». او درعین حال افزود: «ما شرایط خاصی برای سفر محمدجواد ظریف، ازجمله سفرهایش به سازمان ملل و معاهدات سازمان ملل را

در این زمینه دنبال می‌کنیم». استیون منوچین بیش از یک ماه قبل، در نشست‌ی خبری گفته بود تحریم ظریف در حال بررسی است. او در این نشست خبری که برای اعلام تحریم رهبر ایران و چند نفر از فرماندهان نظامی کشور برگزار شده بود، مدعی شد تا چند روز بعد تحریم ظریف اعلام خواهد شد. برخی ناظران معتقدند این تصمیم به این دلیل تا امروز به تعویق افتاده که دولت ترامپ نمی‌خواسته با چالش سفر ظریف در حال تحریم به نیویورک روبه‌رو شود؛ اما از نگاه برخی دیگر، ترامپ امیدوار بوده در این مدت کشایشی در رابطه با ایران پیدا شود.

همچنان با ظریف همکاری می‌کنیم

اقدام آمریکا با واکنش منفی بسیاری از رهبران و دیپلمات‌ها مواجه شد. در آنچه شاید مهم‌ترین واکنش به این تصمیم باشد، اتحادیه اروپا اعلام کرد با وجود قرارگرفتن ظریف در فهرست تحریم‌های وزارت خزانه‌داری آمریکا، همچنان با او همکاری می‌کند.

فرانسه نیز با صدور بیانیه‌ای، با تحریم وزیر امور خارجه ایران از سوی آمریکا مخالفت کرد. وزارت خارجه فرانسه در بیانیه‌ای از پیامدهای اقدام آمریکا در

دیپلماسی

رئیس‌جمهوری: ممکن است در هفته‌های آینده در مذاکرات به نتایج مثبتی برسیم

مقطعی از مقام معظم رهبری درخواست کرد که همه اختیارات در این زمینه را به بنده واگذار کند و ایشان آن را پذیرفتند و توانستیم در کمتر از صد روز در مذاکرات ژنو به پیروزی بزرگ رسیده و توافق موقت ژنو حاصل شد. در این توافق همه قدرت‌های بزرگ، توان هسته‌ای کشورمان را قبول کرده و اعلام کردند که همه مسائل باید از طریق مذاکره حل و فصل شود. بر اساس این توافق و از آن تاریخ هر ماه حدود ۷۰۰ میلیون دلار از دارایی‌های کشورمان آزاد می‌شد.»

علین: توفان‌رشنی

دولت آمریکا، وزیر خارجه ایران را تحریم کرد

تحریم دیپلماسی

که رعایت‌نشدن این تحریم‌ها از سوی کشورهایی مثل روسیه و چین و برخی کشورهای اروپایی، به وجهه آمریکا صدمه می‌زند. برخی کارشناسان گمانه‌زنی می‌کنند که هم‌زمانی این دو اقدام، تقابل بین منوچین و پمپئو یا حتی معامله بین این دو را به نمایش می‌گذارد.

ایران: ظریف از طرف ایران صحبت می‌کند

خود ظریف در حساب توئیترش چنین نوشت: «دلیل اینکه آمریکا مرا تحریم کرده این است که من «سخت‌گویی اول ایران در سراسر جهان هستم». این حقیقت واقعاً دردناک است؟ این اقدام تأثیری روی من یا خانواده‌ام ندارد؛ چون من دارایی یا منافع‌ی خارج از ایران ندارم. از شما تشکر می‌کنم که مرا چنین تهدید بزرگی برای اهدافتان محسوب می‌کنید.»

او افزود: «در روند آغاز توافقات نهایی نیز به مقام معظم رهبری پیشنهاد کردم که در این موضوع همه اختیارات را به بنده واگذار کند، اما ایشان فرمودند که این را به مصلحت شما نمی‌دانم و مسئولیت سنگینی است و چه بسا عده‌ای در گوشه و کنار وجود داشته باشند که نسبت به آن ایراد و اشکال داشته باشند، لذا بگذارید تا کلیت نظام نسبت به این موضوع تصمیم بگیرد.»

ادامه در صفحه ۱۵

حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران در پیامی توئیتری به تصمیم آمریکا چنین واکنش نشان داد: «تحریم محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه، نشانگر این است که کاخ سفید از توانایی‌های دیپلماتیک ظریف ترس دارد. اگر واقعاً مایل به مذاکره هستند، چه کسی جز وزیر امور خارجه می‌تواند با آنها مذاکره کند؟ ظریف مسئول دیپلماسی جمهوری اسلامی است و از طرف کل کشور صحبت و مذاکره می‌کند».

اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور نیز دراین‌باره چنین گفت: «تحریم وزیر امور خارجه ایران از سوی دولت ترامپ، نشان‌ه جدیدی از بی‌منطقی، درمادنگی و ماجراجویی یک قدرت زورگوست». او نوشت: «تحریم ظریف دلیل دیگری بر ریاکاری و دروغ‌گویی در باب دعوت به مذاکره است». جهانگیری همچنین نوشت: «او نشان داده است هم آتشا به قدرت «گفت‌وگو» و «مذاکره» است و هم به زان و سازوکارهای سیاسی و فنی آن تسلط دارد».

حسام‌الدین آشنا، مشاور ارشد رئیس‌جمهوری نیز دراین‌باره نوشت: «اگر خواستار مصالحه‌اید با دکتر ظریف طرف هستید؛ سردار سلیمانی هم پشتیبان اوست. اگر خواستار مبارزه‌اید با سردار سلیمانی طرف هستید؛ ظریف هم پشتیبان اوست. می‌دانید چرا؟ چون ملت ایران فقط یک رهبر، یک رئیس‌جمهور و یک ستاد کل نیروهای مسلح دارد. در ایران از تیم B خبری نیست. خیالتان راحت». محمود واعظی، رئیس‌دفتر رئیس‌جمهور گفت: «تحریم ظریف جز رسوایی عاید آمریکایی‌ها نمی‌کند… منطق با تحریم از کار نمی‌افتد؛ بلکه کاراتر و موجب عزت و اقتدار بیشتر او می‌شود». علی ربیعی نیز در توئیتر نوشت: «ظریف‌هراسی آمریکا، عجز آنها از دیپلماسی و مذاکره واقعی را به نمایش می‌گذارد». او ادامه داد: «اقدام آمریکا با قصد خاموش‌کردن صدای ایران در جهان نشان داد برخلاف ادعای برخی برنامه‌سازان مدعی داخلی، دستگاه دیپلماسی کشور یک فخره و یک منفذ برای نفوذ آمریکا نیست، کاملاً و دقیقاً برعکس؛ دیپلماسی ما قابلیت نفوذ در جامعه آمریکایی در بالاترین استانداردهای دیپلماسی عمومی را دارد».

نگاه رسانه‌های جهان به تحریم ظریف

مبهم، بی‌اثر، متناقض

می‌دهد: «اگر قراردادن در فهرست تحریم نباست نشان دهد که تحریک‌های ایران در خلیج فارس عواقب دارد. آن‌گاه این اقدام سهواً آمریکا را ضعیف و بی‌اثر نشان می‌دهد؛ به‌ویژه آنکه به نظر می‌رسد دولت آماده است برای بعضی از تحریم‌ها علیه ایران معافیت بدهد».

واشنگتن‌پست هم در تیتِر به سردرگمی اقدامات دولت ترامپ در قبال ایران اشاره کرده است: «تحریم وزیر خارجه ایران به ابهام حول سیاست دولت می‌افزاید». این رسانه می‌نویسد: «تحریم محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، باعث شد منتقدان و حتی بعضی از حامیان سیاست رئیس‌جمهور در قبال ایران، سردرگم باشند که این اقدام چه سودی داشت؛ اگرچه به نظر رسید که حاکمان ایران را متحد کرد». به نوشته کارن دی‌یانگ: «داخل کشور نیز این اقدام ابهام مداوم درباره هدف نهایی کارزار فشار حداکثری دولت علیه ایران را بر رشته کرد و اینکه چطور نباست به آن هدف برسد». واشنگتن‌پست اشاره می‌کند که دولت گفته هدفش اقناع ایران به تغییر رفتار است: «اما دامنه خواسته‌های ایالات متحده مبهم مانده است، همین‌طور اینکه چه اقدامی از سوی ایران برای هر نوع کاهش اقدامات مجازاتی از سوی دولت کافی خواهد بود».

در مطلبی دیگر نگاه واشنگتن‌پست به اقدام دیگر دولت ترامپ در قبال ایران از این هم تندتر است: «برای جمع‌کردن افشاح ایران، ترامپ به سراغ… لیندزی گرم می‌رود. باشد، حتماً جواب خواهد داد!». این رسانه می‌برد چرا گرم که مدت‌هاست مشتتاق اقدام نظامی علیه ایران است، برای حل مشکل دیپلماتیک انتخاب شده: «او چیزی دارد که دیپلمات‌های حرفه‌ای واقعی و متخصصان حوزه ایران ندارند؟ اگر فکر کرده‌اید این تصمیم به خاطر این است که ترامپ راهبردی دارد که به‌خوبی فکر شده و گرم بخشی حیاتی از آن است، واقعاً دونالد ترامپ را نشناخته‌اید».

گاردین به اعمال دوباره معافیت‌های تحریمی هسته‌ای علیه ایران برای روسیه، چین و کشورهای اروپایی اشاره می‌کند. گزارش گاردین را با نقل این اظهارنظر از ریچارد نفیو، هماهنگ‌کننده سیاست‌های تحریمی وزارت خارجه در دولت باراک اوباما تمام می‌کند: «قراردادن ظریف در فهرست [تحریم] از مسخره‌ترین قدم‌هایی است که دیدم یک دولت بردارد. تأثیر معناداری بر دیپلماسی ظریف نخواهد داشت. احتمالاً نتیجه‌ای از لحاظ بلوکه‌شدن اموال یا مشکل آفرینی برای او نخواهد داشت و بقیه رهبران دنیا را اذیت خواهد کرد».

ادامه در صفحه ۱۵

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران طرح احداث کارخانه تولید فلز سیلیسیم (سیلیکون متال) فراخوان شناسائی و جذب سرمایه گذار

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، در چارچوب قوانین و مقررات جاری کشور و قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی و در راستای تأمین نظر هیأت محترم دولت مبنی بر لزوم تشویق بخش خصوصی به سرمایه گذاری در فعالیت های اقتصادی کشور و به منظور رعایت اصل رقابت بین سرمایه گذاران علاقمند به سرمایه گذاری که واجد صلاحیت فنی، مالی و دارای تجربیات مفید و مرتبط با موضوع این آگهی باشند در نظر دارد نسبت به شناسایی و ارزیابی متقاضیان دارای توانمندی لازم جهت سرمایه گذاری در احداث و راه اندازی یک واحد تولید سیلیکون متال (سیلیسیوم فلزی) به ظرفیت ده هزار تن در سال اقدام نماید.

۱. شرایط متقاضی سرمایه گذاری:

– دارا بودن توانمندی مالی و فنی به منظور تأمین منابع مالی سرمایه گذاری جهت اجرا و راه اندازی کارخانه تولید سیلیکون متال

– داشتن سابقه مفید در موارد مشابه

– سرمایه گذاران متعددی می باشند احداث و راه اندازی واحد تولیدی سیلیکون متال را با رعایت برنامه زمانبندی و مدت تعیین شده که از سوی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران اعلام خواهد شد و با رعایت کلیه موازین علمی، تخصصی و مقررات ایمنی، حفاظت فنی و محیط زیست به انجام برسانند.

۲. محل و مهلت دریافت اسناد:

بدین وسیله از کلیه سرمایه گذاران بخش خصوصی که دارای توان سرمایه گذاری، سابقه فعالیت و تخصص و تجربه مرتبط با امر فوق هستند و به سرمایه گذاری در این طرح تمایل دارند دعوت می شود برای دریافت اسناد مربوطه ، شامل داوطلبین تأمین سیلیس ورودی، جدول معیارهای ارزیابی کیفی و ارزیابی فنی و اقتصادی، از تاریخ نشر این آگهی حداکثر تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۶) روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۰ با ارائه معرفی نامه کتبی جهت دریافت اسناد ، به نشانی: تهران- میدان فردوسی - خیابان سپهبد قرنی - نرسیده به خیابان سمیه - نبش خیابان شریف - پلاک ۳۹ - طبقه یازدهم - دبیر خانه کمیسیون معاملات تلفن: ۸۴۸۱۲۳۷۲

۳. محل و مهلت تسلیم اسناد:

مدارک مورد نیاز مانند تصویر اساسنامه، اظهار نامه ثبتی شرکت ، آگهی آخرین تغییرات منتشر شده در روزنامه های رسمی کشور، تصویر صورت های مالی حسابرسی شده ۳ سال گذشته توسط موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ، به همراه سایر اسناد اعلام شده در اسناد فراخوان را مهپور به مهر شرکت و امضای صاحبان مجاز نموده و حداکثر تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۰۳ به دبیر خانه کمیسیون معاملات سازمان به نشانی: تهران - میدان فردوسی - خیابان سپهبد قرنی - نرسیده به خیابان سمیه- نبش خیابان شریف - پلاک ۳۹ -طبقه یازدهم - دبیر خانه کمیسیون معاملات تلفن: ۸۴۸۱۲۳۷۲ تحویل نمایند.

❖ شایان ذکر است این آگهی تنها به منظور شناسایی و ارزیابی سرمایه گذاران انتشار یافته و پس از بررسی مدارک دریافتی از طرف متقاضیان و ارزیابی نهایی، در صورت احراز صلاحیت نسبت به دعوت از متقاضیان سرمایه گذاری ذیصلاح اقدام لازم به عمل خواهد آمد.

۴. زمان و محل بازگشایی اسناد:

زمان بازگشایی پاکات روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۰۴ ساعت ۱۰ صبح در سالن جلسات طبقه دوم سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران می باشد.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

ادامه از صفحه اول

دولت آرمانی شاه

نشستن به‌جای محمد مصدق اشتباه تاریخی قوام بود که خودش را به این وسیله و راه شاه قربانی کرد؛ آن‌هم شاهی که در دل تحقیرش می‌کرد. شاه از قیام ۳۰ تیر۱۳۳۱ و روی‌کارآمدن دوباره مصدق درس بزرگ‌تری گرفت. حکومت اتجاست که مردم هستند و مردم خطر بالقوه

یک حکومت‌اند. محمدرضاشاه ۲۴ سال بعد در سال ۱۳۵۵ با افزایش درآمدهای نفتی به تقویت بنیه نظامی‌اش پرداخت. در این سال ۲۴ هزار مشاور آمریکایی در نیروهای مسلح ایران خدمت می‌کردند. به گفته ابراهامیان «در سال ۱۳۵۶ یک سال قبل از انقلاب، ایران بزرگ‌ترین نیروی دریایی خلیج‌فارس و پنجمین نیروی نظامی جهان بود». نیروی زمینی ایران هم‌ردیف نیروی زمینی انگلستان بود و تجهیزاتش از ارتش بریتانیا بهتر بود. به نقل

از هیوبرت همفری، سناتور آمریکایی در سال ۱۳۳۹، یکی از فرماندهان ارتش ایران گفته بود به برکت کمک‌های آمریکا، ارتش در موقعیت خوبی است و می‌تواند به‌راحتی با غیرنظامیان معترضی مقابله کند. در همین ایام است که سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) با همکاری سیا، اف‌بی‌آی و سازمان اطلاعاتی اسرائیل شکل می‌گیرد. برآوردها درباره تعداد نفرات ساواک به دلیل مخفی‌بودن متفاوت است. شاید رقم ۵۰ هزار عوامل تمام‌وقت و سه میلیون خبرچین پاره‌وقت در این دستگاه کار می‌کردند، یعنی هر یازده ایرانی یک خبرچین داشته است. عفو بین‌الملل در سال ۱۳۵۵ زندانی سیاسی را بین ۲۵ تا صدهزار نفر برآورد کرده است.^۱

دولت دودوره‌ای مصدق که ۲۸ ماه طول کشید، برای محمدرضاشاه «روزی به درازای یک قرن» بود. این ۲۸ ماه دوره آموزشی فشرده‌ای برای شاه جوان بود. اگر فرماندهان در میدان جنگ آبدیده می‌شوند، شاه در این دوران مرد آبدیده سیاسی شد. به‌ترانه در سیاست نقش‌آفرین است در این دوره به چشم می‌خورد. احزاب قوی از جمله جبهه ملی و حزب توده، چهره‌های برجسته سیاسی همچون قاضی، خلیل ملکی، مظفر بقایی و بسیاری دیگر که هریک سودایی در سر داشتند و به‌طور جدی آن را دنبال می‌کردند. جریان‌های مذهبی فدائیان اسلام، جریان آیت‌الله کاشانی و مهم‌تر از همه شاه و دربار که خواسته یا ناخواسته محل تلاقی اختلافات و تعارضات بود. مصدق، ادامه منطقی مشروطه بود که ایده دولتی مستقل از سلطنت را بپذیری می‌کرد؛ ایده‌ای که شاه هنوز در برابر آن موضعی آشکار نداشت. شاه بیشتر درصدد آن بود که افرادی وابسته

به کشورهای قدرتمند مانند انگلستان و آمریکا بر سر کار نایند و از این‌رو شاید مستقل‌بودن مصدق، شاه را واداشت تا دست به این خطر بزند و از طریق جمال امامی (نماینده مجلسی که نزدیک به دربار بود) به مصدق نخست‌وزیری را تعارف کند و تعارف هم که آمد و نیامد دارد و مصدق که آن موقع چهره‌ای ملی بود، نخست‌وزیری را پذیرفت؛ با این شرط که قانون خلع بد انگلیس از شرکت نفت ایران در مجلس به تصویب برسد. مصدق نخست‌وزیری می‌شود و شاه به استعقال برسد می‌رود که به نر می‌سرخت است. دوری و نزدیکی شاه و عشق و نفرتش به مصدق از شخصیت دوگانه‌اش پرده برمی‌دارد. شاه هم رؤای ایرانی آزاد و آباد را دارد و هم جُمَنی از این دست در او پیدا نمی‌شود. مصدق با باور به ایده دولت مستقل خواستار نظارت کامل دولت بر قوای نظامی می‌شود؛ مطالبه‌ای که شاه را هراسان می‌کند. تعارضات شاه با مصدق و محبوبیت بیش‌از‌حد نخست‌وزیر که دیگر چهره ملی تمام‌عیاری شده بود و فشار دولت انگلیس و دربار، شاه را وامی‌دارد تا در درخواست مصدق مخالفت کند. مصدق بر سر اصول خود می‌ماند و استعفا می‌دهد. این نقطه عطف زندگی سیاسی شاه است. او این نکته را آتذکارا درک می‌کند که دولت مستقل از دربار، خاری در گلوست و در نبود مردم، یگانه حامی‌اش در سلطنت، ارتش است. استعفا می‌مصدق و قیام ۳۰ تیر۱۳۳۱ و بازگشت مصدق و کودتای ۲۸ مرداد بنیان شخصیت سیاسی محمدرضاشاه را می‌سازد. او با اتکا بر انگلیس، آمریکا و سرلشکر زاهدی به قدرت بازمی‌گردد. این رفت‌وبرگشت از شاه چهره‌ای می‌سازد که به نفع نخست‌وزیر تازه بر مسند نشسته نبود. شاه فهمید گرگی که به کله می‌زند، باید زود شیان را نیز خواهد دید و زاهدی همان گرگ بود. از سوی دیگر، اقتدار نظامی و محبوبیت زاهدی در بین نظامیان لبه دیگر شمشیر بود؛ همان شمشیری که در دولت مصدق مردم لبه دیگرش بودند. شاه از شمشیر دولبه مردم ارتش، ارتش را برگزید. او باور داشت مردم را می‌شود ساخت و از همین‌رو بود که محمدرضاشاه در کتاب «انقلاب سفید» (که فقط دو سال مانده به انقلاب اسلامی ۵۷ منتشر شد) چنین آورده است: «شاه و مردم بد به دولت انقلاب ایران دو نیروی برترند که هیچ میانجی یا حایل اجازه نمی‌دهند میانشان واسطه شوند». آسودگی خیال در این جملات موج می‌زند. شاه بعد از کودتای ۲۸ مرداد در رؤیای دولتی بود که واسطه بین او و مردم نباشد؛ کابوسی که مصداقش دولت مستقل مصدق بود. شاه، دولت‌های بسیاری را آزموند تا به دولت هویدا برسد. دولت هویدا دولت آرمانی شاه بود. دولتی شیک با نمای دموکراتیک که هیچ نسبتی با مردم نداشت و مستحیل در سلطنت بود یا به معنای دقیق‌تر مستحیل در دیکتاتوری.

۱. نقل به مضمون از کتاب «مقاومت شکننده: تاریخ تحولات اجتماعی ایران»، جان فوران، ترجمه احمد تدین، نشر رسا